

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621202578
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6621202578.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti: W. F., nar. XX.XX.XXXX a J. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti rodičov: matka W. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., t.č. v L. na výkon trestu odňatia slobody, B. XXX/XX, priečinok XXC, XXX XX K. - D., zastúpená: JUDr. Ján Foltán, advokát so sídlom W. XXX, F. a otec S. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXXX/X, S. - W. Q., t.č. XX C. W., O XEA, D. U., O., W. kráľovstvo B. O. a W. S., zastúpený: JUDr. Erika GOLSKÁ advokátska kancelária s.r.o., so sídlom T. G. Q. 7, XXX XX J., v konaní o návrhu otca na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 10P/35/2021-303 zo dňa 18. februára 2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 10P/35/2021-303 zo dňa 18. februára 2023 v napadnutých výrokoch I., II., III., IV. a V. p o t v r d z u j e .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len „súd“, „okresný súd“) napadnutým rozsudkom výrokom I. zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/40/2019-130 zo dňa 03.12.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.08.2020 vo výroku o výchove a výžive maloletých detí tak, že maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti otca; výrokom II. určil vyživovaciu povinnosť matke vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona na každé maloleté dieťa zvlášť vždy mesačne vopred k rukám otca maloletých detí do 25. dňa toho ktorého mesiaca počnúc dňom 09.06.2021; výrokom III. povolil matke splácať ročné výživné na obe maloleté deti za obdobie od 09.06.2021 do 28.02.2023 spolu vo výške 1.273,76 Eur v mesačných splátkach po 30 Eur mesačne s bežným výživným až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku; vo výroku IV. rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, výrokom V. určil otcovi povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Lučenec trovy štátu vo výške 107,58 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; výrokom VI. upravil účtáreň Okresného súdu Lučenec, aby vrátila otcovi maloletých detí nespotrebovaný preddavok na trovy prekladu vo výške 142,82 Eur zložený dňa 13.10.2021 pod D14 32/2021.

2. Na základe vykonaného dokazovania citujúc § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), § 36 zákona o rodine, § 25 ods. 1, 2 zákona o rodine, § 62 ods. 1 zákona o rodine, § 62 ods. 2 - 5 zákona

o rodine, § 75 ods. 1 zákona o rodine, § 76 ods. 1 zákona o rodine, § 77 ods. 1 zákona o rodine, § 78 ods. 1 zákona o rodine, Článok 5 ods. 1 Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa z 19. októbra 1996 (ďalej len „Haagsky dohovor z roku 1996“), Článok 13 ods. 1 Haagskeho dohovoru z roku 1996, Článok 14 Haagskeho dohovoru z roku 1996, Článok 17 Haagskeho dohovoru z roku 1996, Článok 1 písm. b) Dohovoru o medzinárodnom vymáhaní výživného na deti a iných členov rodiny z 23. novembra 2007 (ďalej len „Haagsky dohovor o vymáhaní výživného“), Článok 2 ods. 1 písm. a) Haagskeho dohovoru o vymáhaní výživného, Článok 3 Nariadenia rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (ďalej len „Nariadenie o výživnom“), Článok 5 Nariadenia o výživnom, Článok 15 Nariadenia o výživnom, Článok 3 ods. 1 Haagskeho protokolu o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť z roku 2007 (ďalej len „Protokol“), Článok 4 ods. 3 Protokolu, súd prvej inštancie považoval za preukázané, že je daná právomoc slovenského súdu na rozhodnutie o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Vo vzťahu k zmene zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti otca mal súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania preukázané, že od ostatného rozhodnutia súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom nastala podstatná zmena pomerov na strane maloletých detí aj ich rodičov. Matka je od apríla 2021 vo výkone trestu odňatia slobody, v dôsledku čoho si otec v máji 2021 prevzal maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti a s výslovným písomným súhlasom matky ich odviezol do miesta svojho bydliska v W. S.. Matka neskôr svoj názor ohľadne osoby, ktorá má zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, zmenila a žiadala zveriť maloleté deti do starostlivosti svojej sestry. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletých detí prioritne vychádzal z prešetrenia pomerov v domácnosti otca príslušnými orgánmi W. S., z ktorého mal preukázané, že otec má vytvorené vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť o maloleté deti. Maloleté deti v W. S. navštevujú školskú dochádzku pravidelne, v škole nemajú problém a učia sa dobre. Napriek tomu, že maloletý J. bol v školskom roku 2020/2021 žiakom prvého ročníka základnej školy a v tom období bol zverený do osobnej starostlivosti matky, zo správy z prešetrenia pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice vyplýva, že do školy nechodil a až po presťahovaní sa do domácnosti otca sa naučil čítať a písať. V bydlisku otca majú maloleté deti zabezpečenú pediatrickú, stomatologickú starostlivosť a sú vedené v ambulancii očnému lekárovi. Majú svoje záujmy, absolvujú krúžky (karate, futbal). Domácnosť je zdieľaná so starým otcom, ktorý sa spolu s otcom podieľa na sprievode detí z a do školy, pričom maloleté deti majú v tejto domácnosti samostatnú izbu. V blízkosti rodiny žije aj stará matka detí, ktorá rodinu každý deň navštevuje a cez víkendy trávia maloleté deti čas v jej domácnosti, kde aj prespávajú. V súčasnosti otec vykonáva prácu registrovaného opatrovateľa svojej matky, ktorá podstúpila operáciu panvy. Neďaleko rodiny býva aj sestra otca maloletých detí so svojou rodinou. Pokiaľ matka v konaní tvrdila, že maloleté deti nechcú byť v starostlivosti otca, toto nijakým spôsobom nepreukázala. Počas konania matka uvádzala, že jej otec bráni v kontakte s maloletými deťmi, čo mal byť kľúčový argument jej žiadosti o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti jej sestry, preto vyhodnotil tieto tvrdenia súd prvej inštancie ako účelové. K nesúhlasu matky so zverením detí do starostlivosti otca súd prvej inštancie konštatoval, že matka sa vlastnou protiprávnou činnosťou pripravila o možnosť zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti, pričom bola za zločin odsúdená na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní šiestich rokov. Nešlo pritom zo strany matky o ojedinelý exces, keďže v registri trestov má evidované štyri záznamy. Matka pritom pôvodne otcovi udelila písomný súhlas, aby vykonával osobnú starostlivosť o maloleté deti, vedomá si toho, že žije mimo územia Slovenskej republiky a tam aj maloleté deti odvedie. V dôsledku toho si otec maloleté deti prevzal do osobnej starostlivosti, odviezol ich do cudziny, kde sa deti dodatočne etablovali, pričom z vykonaného dokazovania podľa súdu prvej inštancie vyplýva, že prosperujú v každom smere. Ak matka tvrdila, že v súčasnosti nemá žiadny styk so svojimi maloletými deťmi, tak nepreukázala, že by vyvíjala akúkoľvek iniciatívu smerujúcu ku kontaktu s deťmi (napríklad písomne), hoci z priebehu súdneho pojednávania jej bolo jasné, kde sa maloleté deti zdržiavajú. Súd prvej inštancie rovnako konštatoval, že starostlivosť biologického rodiča má prednosť pred náhradnou osobnou starostlivosťou iných príbuzných. Keďže v starostlivosti otca neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by bránili zvereniu maloletých detí do jeho výchovy, súd rozhodol tak, že maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti otca. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že postoj tety - sestry matky, v tejto veci odráža aj skutočnosť, že hoci mala podať návrh na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, tento ku dňu vyhlásenia rozsudku nepodala. Vo vzťahu k vyživovacej povinnosti súd prvej inštancie mal preukázané, že matka je vo výkone trestu odňatia slobody od 29.04.2021 a od 01.06.2021 je zaradená na výkon práce. Jej hrubá odmena za obdobie od 6/2021 do 1/2023, t.j. za obdobie 20 mesiacov predstavovala len sumu 2.902,44 Eur, teda 145 Eur brutto mesačne. Matka ani otec inú vyživovaciu povinnosť nemajú. Otec má príjem vo

výške 1.570 GBP mesačne (príspevky 1.300 GBP, opatrovateľské 270 GBP). Otec si plní vyživovaciu povinnosť nielen osobnou starostlivosťou, ale aj poskytovaním ubytovania a stravovania. Na základe toho súd prvej inštancie určil matke vyživovaciu povinnosť v zákonom stanovenom minimálnom rozsahu a dopočítal zročné výživné za obdobie od 09.06.2021 do 20.08.2023 v celkovej výške 1.273,76 Eur, ktoré povolil matke splácať v splátkach po 30 Eur mesačne. Vo vzťahu k trovám štátu uložil otcovi povinnosť uhradiť sumu vo výške 107,58 Eur ako náklady spojené s prekladom z anglického jazyka do slovenského jazyka a naopak, ktoré súviseli s dožiadanim vo vzťahu k správe o prešetrení pomerov maloletých detí v bydlisku otca. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie matka, domáhala sa, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Namietla odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“); tvrdila tak, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedla, že nesúhlasí s návrhom otca na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti. S maloletými deťmi sú na seba silno citovo naviazaní a otec jej bráni v styku s nimi, či už v osobnom vo výkone trestu odňatia slobody, ale aj v akomkoľvek inom. Maloletý J. trpí ťažkým zdravotným postihnutím, je zaradený do 6. stupňa odkázanosti na pomoc a dohľad inej osoby, a preto je podľa nej v jeho najlepšom záujme, aby mal s ňou pravidelný styk. Z lekárskejších správ z roku 2019, 2020 a 2021 vyplýva, že maloletý J. je úzkostný, nechcel ísť od nej preč, nechcel chodiť do škôlky, nezvládal akékoľvek odlúčenie od nej, je plienkovaný, v noci sa pravidelne pomočuje. Odvtedy ako nemá pravidelný kontakt s ňou, nechce sa hrať s deťmi a dostáva afektívne záchvaty, t.j. vyžaduje neustálu pozornosť. Otec do času, kým nenastúpila do výkonu trestu odňatia slobody nejavil o maloleté deti žiaden záujem, začal ho prejavovať až potom, čo nastúpila do výkonu trestu odňatia slobody, pričom hneď maloleté deti zobral do cudziny. Navrhla, aby maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jej sestry, ktorá bude zabezpečovať kontakt maloletých detí s ňou. Otec sa nemravne vyjadruje, maloleté deti sú z toho rozrušené a majú z toho úzkostné poruchy. Jej sestra by mala záujem o zverenie maloletých detí do svojej starostlivosti, pričom na starostlivosť má vytvorené vhodné podmienky. Maloleté deti má jej sestra veľmi rada, majú spolu vybudovaný pekný a dôverný vzťah. Vzhľadom na útlý vek maloletých detí je mimoriadne dôležité, aby sa pravidelne stretávali so svojou matkou, pretože v tomto období sa pripútavajú k matke a mimoriadne intenzívne sa vytvárajú ich väzby. Súd by mal v prvom rade prihliadať na želania maloletých detí a na ich pocit bezpečia. Odôvodnenie napádaného rozsudku matka nepovažuje za dostatočné, nakoľko sa súd prvej inštancie v nedostatočnej miere zaoberal jej argumentmi, a tiež aj ostatnými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, ktoré sú uvedené v jej odvolaní.

4. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky odporučil rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a odvolanie matky zamietnuť.

5. Matka k vyjadreniu kolízneho opatrovníka k odvolaniu uviedla, že ide len o subjektívny pocit a názor kolízneho opatrovníka, ktorý nie je podložený žiadnym relevantným dôkazom.

6. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že ho považuje v celom rozsahu za nedôvodné a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil ako vecne správny. Uviedol, že matka nesúhlasí so zverením maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti, a to napriek tomu, že vykonaným šetrením v jeho domácnosti bolo dostatočne preukázané, že sa o maloleté deti riadne stará, sú s ním spokojné a šťastné. Pokiaľ matka prezentuje, že nemá možnosť stretávať sa s maloletými deťmi, tento stav odlúčenia si zavinila sama svojím dlhodobým a nezodpovedným protiprávnym konaním, keď od roku 2015 takmer sústavne páchala trestnú činnosť, za ktorú bola spravodlivo potrestaná -v roku 2015 za podvod, v roku 2021 za krádež a porušovanie domovej slobody, v roku 2021 bola členkou nebezpečného zoskupenia, v roku 2022 za porušovanie domovej slobody ako členka nebezpečného zoskupenia. Matku preto nepovažuje za osobu vhodnú na osobnú starostlivosť o maloleté deti vzhľadom na jej správanie. Rovnako nepovažuje za vhodné, aby sa maloleté deti s matkou stretávali vo výkone trestu odňatia slobody. Nikdy jej v minulosti nebránil a v budúcnosti ani brániť nebude, aby s maloletými deťmi udržiavala kontakt, avšak vzhľadom na jej pobyt vo výkone trestu odňatia slobody v súčasnosti považuje za najvhodnejší kontakt telefonický. Ak matka vytyka, že sa tento kontakt nerealizuje, je potrebné si uvedomiť, že aktívna musí byť ona. Nie je možné matke do výkonu trestu telefonovať, to môže urobiť iba ona. Prostredníctvom matkinej sestry matke zasiela

peniaze, aby mohla telefonovať deťom z výkonu trestu, no ona aj napriek tomu netelefonuje. Vo vzťahu k návrhu matky na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti jej sestry podotkol, že toto je výsostným želaním matky, keďže sestra matky v priebehu súdneho konania neprejavila vôľu zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Je v kontakte s druhom sestry matky a má vedomosť, že tento by nikdy nesúhlasil s tým, aby si sestra matky vzala do starostlivosti maloleté deti. Matka chce maloleté deti využiť výlučne na to, aby mohla žiadať o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z dôvodu zabezpečenia osobnej starostlivosti o maloleté deti, čo však nesleduje najlepší záujem maloletých detí.

7. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka k odvolaniu matky konštatuje, že nesúhlasí s vyjadrením matky k vyjadreniu kolízneho opatrovníka a považuje ho za nedôvodné.

8. Matka vo svojom následnom vyjadrení upriamila pozornosť odvolacieho súdu na správanie otca maloletých detí, ktorý so svojou matkou maloleté deti fyzicky aj psychicky týrajú, pred deťmi vulgárne nadávajú na jej osobu, vyčítajú im jej minulosť (napríklad W. si celý po mame, tvoja mama zhnije v base a podobne). Najviac trpí práve maloletý W., ktorý v dôsledku konania svojho otca a jeho matky trpí depresiou, má psoriázu kvôli stresu. Dňa 28.06.2023 telefonovala s maloletými deťmi a maloletý J. sa jej s plačom zdôveril, že ho babka udrela dosť surovým spôsobom a že ho ešte nikto tak v živote neudrel. Babka ho udrela kvôli tomu, že spadol z kolobežky. Dňa 07.09.2023 mala povolený videohovor s maloletými deťmi, kedy videla, že maloleté deti sú vystresované, a to aj z toho dôvodu, že maloletý W. ani nevedel, o čom sa má s ňou rozprávať. Pri videohovore bol prítomný aj otec, ktorý sa zapojil do hovoru asi po dvoch minútach a dosť vulgárnym prejavom, mal hysterický záchvat, nadával na ňu a na jej rodičov, trieskal tablet o stôl. Maloletým neposkytol, resp. odoprel možnosť rozhovoru s ňou. Maloletý W. prosil otca, aby mu vrátil tablet, aby s ňou mohol hovoriť, ale otec mu toto odmietol a tablet mu nevrátil. Na začiatku bol prítomný aj maloletý J., ktorý situáciu nezvládol a odišiel. Ak otec nie je prítomný pri rozhovore s maloletými deťmi, maloleté deti sa správajú uvoľnene, spontánne, rozprávajú sa s ňou. Otec je nevysspytateľný, agresívny, nekontrolovateľný, má podozrenie, že užíva psychotropné látky a je aj schizofrenik. Navrhla, aby súd preskúmal psychický stav otca maloletých detí, či je spôsobilý a schopný vychovávať maloleté deti. Maloletý W. sa už dvakrát pokúsil utiecť z domu, pretože ho doma chceli zavrieť a chceli mu dať domáce väzenie. Keď prišiel domov po 3-4 hodinách, čakali ho vulgárne nadávky, krik a podobne zo strany otca aj starej matky. Maloleté deti plačú, že nechcú byť so svojím otcom a starou matkou, radšej by boli s jej sestrou. Neustále sa jej pýtajú, kedy už ide domov a kedy môžu byť znova s ňou, lebo nechcú byť so svojím otcom. Po výkone trestu chce viesť normálny život, chce sa zamestnať a starať sa o svoje deti. Maloletý W. je veľmi ovplyvniteľný, mení svoj názor podľa toho, či je sám alebo so svojím otcom. Otec aj jeho rodičia boli viackrát súdne trestaní, a to nielen na W., ale ja v Q., E. republike a tiež v V.. P. 07.07.2023 kontaktoval starú matku jej právny zástupca a uviedol, aby nemarila telefonický kontakt maloletých detí s ňou, stará matka však uviedla, že maloletému W. zobrali telefón, lebo odišiel zo školy skôr a sám flákal sa po meste, bez jej vedomia. Navrhla, aby maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jej sestry.

9. Otec k vyjadreniu matky poprel tvrdenia matky o nevhodnom správaní sa k maloletým deťom, ich prípadnom týraní alebo bránení v komunikácii matky s deťmi. On aj celá jeho rodina maloleté deti milujú, snažia sa o ne starať tak, aby nepociťovali deficit materinskej lásky.

10. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj len „CSP“) v spojení s § 2 ods. 1 CMP a § 5 písm. a) CMP po zistení, že odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) subjektom na to oprávneným (§ 359 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému sa možno brániť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 a 2, § 357 písm. m) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu podľa § 65 CMP a contrario v spojení s § 155 CMP s tým, že odvolacím dôvodom nie je viazaný § 66 CMP a rozsudok súdu prvej inštancie bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a § 2 ods. 1 CMP) v napadnutých výrokoch podľa § 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP ako vecne správny potvrdil.

11. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, na ktorých založil napadnutý rozsudok v napadnutých výrokoch. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil

skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o návrhu otca na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň odkazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP).

12. Súčasne odvolací súd preskúmal námietky matky maloletých detí uvedené v jej opravnom prostriedku. Po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné, pričom konštatuje, že matka v odvolaní neuviedla žiadne dôvody, ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový alebo právny stav, resp. s ktorými by sa už nevysporiadal súd prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že vzhľadom na prvostupňovým súdom zistený skutkový stav považoval za preukázané, že otec dokáže riadne zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti. Odvolacie námietky matky týkajúce sa nevhodnej starostlivosti otca vzhľadom na stanovisko a správu z prešetrenia pomerov v domácnosti otca neobstoja a sú založené len na jej subjektívnych pocitoch o nezvládaní situácie maloletými deťmi, pričom v konaní bol preukázaný opak. Vo vzťahu k maloletému J. ktorého adaptabilitu matka vo svojom odvolaní výrazne spochybňovala jednoznačne popiera správa z prešetrenia pomerov v domácnosti otca, kedy je zrejmé, že adaptácia maloletého prebehla ťažšie ako u maloletého W., ale zastabilizoval sa v novom prostredí, učí sa dobre, má pravidelnú školskú dochádzku, nie sú s ním problémy. Ak matka poukazovala na lekárske správy z roku 2019, 2020 a 2021, z ktorých vyplýva, že maloletý J. je úzkostný, nechcel ísť od nej preč, nechcel chodiť do škôlky, nezvládal akékoľvek odlúčenie od nej, je plienkovaný, v noci sa pravidelne pomočuje, aktuálne problémy k momentu rozhodovania odvolacieho súdu v konaní preukázané neboli. Adaptácia maloletého W. prebehla bez zistených nedostatkov, hovorí výborne po anglicky, učí sa dobre a vzorne navštevuje školu.

13. K matkou opakovane uvádzanou možnosťou zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie (ods. 49), kedy súd konštatoval, že matka sestry, ktorá by mala zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť návrh na začatie konania vo vzťahu k maloletým deťom nepodala, čo odzrkadľuje jej záujem k zabezpečovaniu starostlivosti o maloleté deti. Zo záverov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie nemožno vzhľadom na už spomenuté, podľa názoru odvolacieho súdu, vyvodiť záver, že otec nezabezpečuje alebo nemôže zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti, čo by vytváralo priestor uvažovať nad zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Ani odvolací argument matky, že zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti by došlo k opätovnému nadviazaniu jej osobného kontaktu s maloletými deťmi, nie je spôsobilý vyvolať matkou požadované rozhodnutie, rovnako ani ničím nepreukázané tvrdenie matky, že forma náhradnej osobnej starostlivosti je maloletými deťmi preferovaná.

14. Odvolací súd považuje za úplne prirodzené, že matka maloletým deťom chýba, keďže až do jej nástupu do výkonu trestu odňatia slobody to bolo ona, ktorá sa podieľala na osobnej starostlivosti o ne. Je aj rovnako prirodzené, že maloleté deti opakovane matke prezentujú želanie byť opätovne s ňou, čo však aktuálne z objektívnych príčin, vzhľadom práve na správanie matky, možné nie je. Netreba opomínať, že nemožnosť zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti a teda za nesplnenie želaní maloletých detí - byť s matkou, môže v dôsledku svojho správania iba matka.

15. Ak matka poukazuje na svoj záujem opätovne zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti po ukončení výkonu trestu odňatia slobody, zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, zámeru matky nebráni. Práve na zachovanie vzájomných väzieb matky a maloletých detí, je vzhľadom na aktuálnu situáciu, podľa odvolacieho súdu vysoko žiaduce, aby matka bola s maloletými deťmi v čo najširšom kontakte, ktorý jej umožňujú okolnosti. Svoje tvrdenie o obmedzovaní styku zo strany otca v konaní ale nepreukázala. Naopak otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že po matkinej sestre matke posielal peniaze potrebné na realizáciu hovoru s maloletými deťmi vo výkone trestu odňatia slobody, čo matka žiadnym spôsobom nespochybnila. Odvolací súd na tomto mieste dodáva, že pokiaľ dochádza, ako matka uvádza, počas videohovorov alebo telefonických hovorov, k nežiadanim zásahom otca do jej komunikácie s maloletými deťmi, môže využiť aj iné formy komunikácie, napríklad písomnú. Zároveň však odvolací súd apeluje na otca, aby matke a maloletým deťom poskytol priestor na vzájomný kontakt a na oboch rodičov, aby tento kontakt prebiehal bez zbytočného napätia, osočovania, v pokojnej atmosfére.

16. Matka maloletých detí v súvislosti s odvolaním voči výroku I. zverení maloletých detí napadla aj nadväzujúci výrok II. o určení jej vyživovacej povinnosti na maloleté deti a výrok III. o určení zročného výživného. V rámci rozhodnutia o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, súd prvej inštancie správne, pri zohľadnení kritérií § 75 ods. 1 a § 62 ods. 1 až 4 zákona o rodine, rozhodoval o určení rozsahu vyživovacej povinnosti matky k maloletým deťom, pričom napadnutým výrokom správne rozhodol o povinnosti matky platiť na výživu maloletých detí minimálnym výživným, keď v čase rozhodovania súdu prvej inštancie bola matka vo výkone trestu odňatia slobody a za obdobie 20 mesiacov (od 6/2021 - 01/2023) dosiahla priemerný mesačný príjem 145 Eur brutto. Rovnako aj dlh na výživnom za obdobie od 09.06.2023 do 28.02.2023 v sume 1 273,76 eur súd prvej inštancie určil podľa odvolacieho súdu správne a správne umožnil matke vzhľadom na jeho výšku jeho splatenie v splátkach po 30 eur mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch a na tieto nadväzujúcich výrokoch potvrdil ako vecne správne rozhodnutie cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a v podrobnostiach naň opäť i na tomto mieste odkazuje.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

19. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.